בס"ד
אורח חיים ס' תרצד – הלכות פורים

מתנות לאביונים

The פסוק in מגילת אסתר[1] says that they made סעודה and sent משלוח מנות and מתנות לאביונים.

There are פוסקים that hold that you can eat סעודת פורים before doing these other מצוות, which is interesting because usually we say that we do not have a סעודה before performing מצות that are שייך to that day. The reason why they hold this is because this is the פשטות of the פסוק.

הרשז"א disagrees completely and says that you should not eat at all until fulfilling the מצוות!

Even though all three of these מצוות are brought together, the רמב"ם[2] writes that it is better to send and increase in מתנות לאביונים than סעודות and משלוח מנות. Because the רמב"ם writes that one that picks up people who are downtrodden is likened to the שכינה! Therefore the רמב"ם feels that this is the מצוה that one should increase and spend most of his efforts on.

This is also brought in the מ"ב[3] and he uses the exact לשון of the רמב"ם.

What is the עיקר מצוה of מתנות לאביונים?

The גמ'[4] says that one must send two מתנות to two בני אדם.

רש"י[5] says that this means that you can send to two people one present each.

The ש"ע[6] is פוסק like this that one needs to give two מתנות to two people.

The רמב"ם writes that you can fulfill the מצוה not only with money but also with food or drink etc.

The מ"ב brings this להלכה but does not say how much the שיעור is.

However the ריטב"א[7] says that one can fulfill it with one פרוטה to each עני.

The מהרש"א[8] says that you need MORE than a שווה פרוטה. He says you need to give a שיעור נתינה which is משמע something bigger than a פרוטה.

---

[1] **אסתר פרק ט פסוק כב**
כַּיָּמִים אֲשֶׁר־נָחוּ בָהֶם הַיְהוּדִים מֵאֹיְבֵיהֶם וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נֶהְפַּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה וְמִשְׁלוֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים׃

[2] **רמב"ם הלכות מגילה וחנוכה פרק ב הלכה יז**
מוטב לאדם להרבות במתנות אביונים מלהרבות בסעודתו ובשלוח מנות לרעיו, שאין שם שמחה גדולה ומפוארה אלא לשמח לב עניים ויתומים ואלמנות וגרים, שהמשמח לב האמללים האלו דומה לשכינה שנאמר +ישעיהו נ"ז+ להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים.

[3] **משנה ברורה סימן תרצד**
(ג) שתי מתנות - זהו מדינא אבל באמת מוטב להרבות במתנות לאביונים מלהרבות בסעודתו ובשלוח מנות לרעיו שאין שמחה גדולה ומפוארה אלא לשמח לב עניים יתומים ואלמנות ודומה לשכינה שנאמר להחיות רוח שפלים ולהשיב לב נדכאים [רמב"ם] והנה השתי מתנות צריך ליתן משלו ולא משל מעשר וההוספה שמוסיף יוכל ליתן משל מעשר:

[4] **תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ז עמוד א**
ומתנות לאביונים. תני רב יוסף: ומשלוח מנות איש לרעהו - שתי מנות לאיש אחד. ומתנות לאביונים - שתי מתנות לשני בני אדם.

[5] **רש"י מסכת מגילה דף ז עמוד א**
שתי מנות לאדם אחד - דכתיב ומשלוח מנות איש לרעהו - שתי מנות לאדם אחד, ומתנות לאביונים - שתי מתנות לשני בני אדם, די לכל אחד ואחד מתנה אחת, דהא אביונים נמי תרתי משמע.

[6] **שולחן ערוך אורח חיים הלכות מגילה ופורים סימן תרצד סעיף א**
חייב כל אדם ליתן לפחות שתי מתנות לשני עניים. הגה: י"א שיש ליתן קודם פורים מחצית מן המטבע הקבוע באותו מקום ובאותו זמן, זכר למחצית השקל שהיו נותנין באדר; ומאחר ששלשה פעמים כתוב תרומה בפרשה, יש ליתן ג' (מרדכי ריש פ"ק דיומא); ויש ליתנו בליל פורים קודם שמתפללים מנחה (מהרי"ל), וכן נוהגין בכל מדינות אלו; ויש ליתן ג' חצאים גדולים במדינות אלו, כי אין מטבע ששם מחצית עליה מלבד זו; ובמדינות אוישטריי"ך יתנו ג' חצי ווייני"ר, שנקראו ג"כ מחצית, וכן לכל מדינה ומדינה; ואין חייב ליתנו רק מי שהוא מבן עשרים ולמעלה, ויש אומרים שנותנים מחצית השקל לצדקה מלבד ג' מחצית אלו, ואין נוהגין כן.

[7] **חידושי הריטב"א מסכת מגילה דף ז עמוד א**
דמתנות לאביונים היינו אפילו בב' פרוטות דשוה פרוטה חשיבא מתנה אבל לא בפחות כדאיתא בגיטין (כ' א') ובדוכתי אחריתי.

[8] **מהרש"א חידושי אגדות מסכת מגילה דף ז עמוד א**
שדר ליה קיימת בנו ומשלוח מנות פרש"י דהא תרי מנות איכא כו' ע"ש פירושו אינו מבורר ומאי אשמועינן בכך הא ודאי דאטמא דעגלא וגרבא דחמרא ב' מנות הן ונראה לקיים כל נוסחות הגמרות שלפנינו דמייתי נמי סיפא דקרא ומתנות לאביונים ומשום דמנה משמע כל דהו ולכך בעי תרי לאיש אחד אבל מתנה בעי שיעור נתינה כדאמרינן בכמה דוכתין וסגי לאיש אחד מתנה אחת ומשום דשלח לו ב' מנות אטמא דעגלא וגרבא דחמרא שהם גדולות כשיעור נתינה אמר דבהנך ב' מנות גדולות טפי משיעור מנות קיימת ג"כ ומתנות

The מ"ב does quote the ריטב"א and sounds that this is how he is פוסק.

But many פוסקים disagree and say it needs to be at least enough to cover one סעודה!

It happens to be that even עניים are חייב in מתנות לאביונים and if they want to they can rely on the ריטב"א and only give a פרוטה.

It is also משמע that הרב נבנצל שליט"א holds like the מהרש"א. Because the באור הלכה has a ספק if one gave an עני a מתנה על מנת להחזיר if he will be יוצא or not. On that discussion הרב נבנצל שליט"א says the whole goal of מתנות לאביונים is to give them the שמחה of having a סעודה on פורים and if that's the case then since they would not have that שמחה one would not be יוצא by giving a מתנה על מנת להחזיר.

מעשר כספים

The מ"ב[9] has a very clear חילוק on what can be used. The מ"ב says any money that is מעיקר הדין for the מתנות לאביונים needs to be from your own money and not מעשר כספים, but if you want to increase and add on that can come from מעשר כספים.

רשז"א thought that מעשר כספים is only a מנהג and not מעיקר הדין! הרב נבנצל שליט"א says that Therefore it is good to say בלי נדר before giving מעשר כספים in order to not מחייב in מעשר כספים.

WHAT IS THE גדר OF AN אביון?

רשז"א says the גדר is someone who does not have the bare necessities to supply for their family! And even if he receives from people other מתנות לאביונים that does not take him out of being an אביון!

WHEN TO GIVE

The מ"א[10] writes that it is אסור to give מתנות לאביונים before פורים. This is quoted in the באור הלכה, which says this is because we are afraid they will use the money before פורים!

But what is משמע is if you give it to him before פורים and make a תנאי that he cannot use it to פורים you would be יוצא.

The ערוך השולחן[11] disagrees and says that you cannot give him before פורים not because we are scared he will use it before, but rather the חיוב of giving is not until the day itself.

Does that mean you cannot send it to an organization and must need to wait until the day itself?

The ערוך השולחן says that you can give it על ידי שליח and that one could give it to them on that day.

לאביונים כשיעור נתינה לר' אושעיא ולבני ביתו וזה שדקדק לומר וקיימת בנו ולא קאמר וקיימת בי דר"ל וקיימת בנו לשני אנשים שתי מתנות ומלת לאביונים יש בו רמז א"ב בנ"י דיוצאים בשתי מתנות לאב ובנים:

[9] **משנה ברורה סימן תרצד ס"ק ג**

(ג) שתי מתנות - זהו מדינא אבל באמת מוטב להרבות במתנות לאביונים מלהרבות בסעודתו ובשלוח מנות לרעיו שאין שמחה גדולה ומפוארה אלא לשמח לב עניים יתומים ואלמנות ודומה לשכינה שנאמר להחיות רוח שפלים ולהשיב לב נדכאים [רמב"ם] והנה השתי מתנות צריך ליתן משלו ולא משל מעשר וההוספה שמוסיף יוכל ליתן משל מעשר:

[10] **מגן אברהם סימן תרצד**

א (פמ"ג) (מחה"ש) ב' מתנות - משלו ולא משל מעות מעשר [של"ה] ואם בא להוסיף מוסיף משל מעשר [מהרי"ל בתשו' סי' נ"ן], וכתוב במאור דלא יתן להם קודם פורים דלמא אכלו להו קודם פורים:

[11] **ערוך השולחן אורח חיים סימן תרצד סעיף ב**

ומטב לאדם להרבות במתנות אביונים מלהרבות בסעודתו ולשלוח מנות הרבה שאין שום שמחה גדולה ומפוארה אלא לשמח לב עניים ויתומים ואלמנות שהמשמח לב אומללים אלו דומה לשכינה שנאמר להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים [שם] ויוצאין ידי חובה בין שנותנין לאנשים או נשים ואפילו לקטנים וקטנות שהרי גם הם צריכין לפרנסן ויראה לי דאם נתן לאיש ולאשתו או לאיש ולבנו או לבתו שהם על שלחן אחד לא יצא בזה ידי חובת שני אביונים דכאחד חשיבי וחייב ליתן דווקא בפורים עצמו אבל קודם פורים אפילו נתן מפורש על פורים אינו מועיל דזהו חובת היום דווקא ופשוט הוא דא"צ ליתן בעצמו ויכול ליתן גם ע"י שליח ויכול להעמיד שליח קודם פורים שיתן בשבילו בפורים מתנות לאביונים ובמצוה זו גם נשים חייבות דבכל מצות פורים חייבות נשים כאנשים ויראה לי דאיש ואשתו שניהם יוצאים בשני מתנות דכגוף אחד הם אבל בנו ובתו הסמוכים על שולחנו חייבים ליתן בפני עצמם ואין נותנים מתנות לאביונים ממעות מעשר או ממעות צדקה שייחד כבר וכן אפילו עני המחזיר על הפתחים חייב ליתן שני מתנות לשני אביונים אחרים כמו נרות חנוכה וד' כוסות [ב"ח ומג"א]:

הרב נבנצל שליט"א says לכתחילה you can give it to someone itself.

ט"ו/י"ד

הרשז"א says that one must be very careful to give on the same day that one is חייב in.

מחצית השקל

The רמ"א[12] says that one needs to give before פורים a זכר מחצית השקל from the coin that is קבועה in that place. There are those that say you give it before מנחה on תענית אסתר. And you can give three half coins from the currency that is relevant to you. Therefore giving three half שקל coins would be fine. הרב מרזל שליט"א feel this is the best idea as opposed to what people do with the other half coins.

Who is חייב?

The רמ"א writes only those that are three and above.

The מ"ב[13] says there are those that hold that you need to give from 13 year and up. And there are others that say any child would require even a וולד in the mothers stomach.

When is best time to give?

The רמ"א said it would be before מנחה on ערב פורים. So בני י"ד would give at the end of תענית אסתר before מנחה.

הרשז"א disagrees and says the best time to give is right before קריאת מגילה the night itself. This is based on the גמ' that מחצית השקל was a pre-emptive strike against המן and it helped כלל ישראל. And this is why the רמ"א wrote this because he was speaking about בני י"ד. But those that keep the ט"ו it would be better to give it right before קריאת מגילה.

---

[12] **שולחן ערוך אורח חיים הלכות מגילה ופורים סימן תרצד סעיף א**

חייב כל אדם ליתן לפחות שתי מתנות לשני עניים. הגה: י"א שיש ליתן קודם פורים מחצית מן המטבע הקבוע באותו מקום ובאותו זמן, זכר למחצית השקל שהיו נותנין באדר; ומאחר ששלשה פעמים כתוב תרומה בפרשה, יש ליתן ג' (מרדכי ריש פ"ק דיומא); ויש ליתנו בליל פורים קודם שמתפללים מנחה (מהרי"ל), וכן נוהגין בכל מדינות אלו; ויש ליתן ג' חצאים גדולים במדינות אלו, כי אין מטבע ששם מחצית עליה מלבד זו; ובמדינות אוישטרי"ך יתנו ג' חצי ווייג"ר, שנקראו ג"כ מחצית, וכן לכל מדינה ומדינה; ואין חייב ליתנו רק מי שהוא מבן עשרים ולמעלה, ויש אומרים שנותנים מחצית השקל לצדקה מלבד ג' מחצית אלו, ואין נוהגין כן.

[13] **משנה ברורה סימן תרצד ס"ק ה**

(ה) מבן כ' ולמעלה - זהו לדעת ר"ע מברטנורא אבל התוי"ט כתב שהפוסקים חולקים וס"ל דמבן י"ג ולמעלה שהוא בכלל איש חייב במחצית השקל וא"ר כתב דכל זה רק מדינא אבל המנהג הוא ליתן אפילו בעד בניו הקטנים ואשה מעוברת בעד ולדה איתא במשנה כל קטן שהתחיל אביו לשקול על ידו שוב אינו פוסק:

בס"ד
אורח חיים ס' תרצה - הלכות פורים

משלוח מנות

The גמ'[1] tells us that we need to send ב' מנות to one person.

What is the גדר of this מצוה?

The תרומת הדשן[2] discussed the question of if you could send things other than food items for משלוח מנות if one would be יוצא or not. He says that it must be סעודה needs meaning specifically food or drink.

It is משמע like this in the רמב"ם[3] as well that the מצוה of משלוח מנות is coming to enable others to have סעודת פורים.

מנות הלוי writes in two separate places that the idea of משלוח מנות is to gather in all of כלל ישראל to make them united in order to go against the words of Haman that we are a עם מפוזר, and show that we are not scattered but rather united.

The ב"ח[4] also sounds very similar to the מנות הלוי and says that the reason for משלוח מנות is to be bring unity and love amongst the Jewish people.

This מחלוקת between the תרומת הדשן and the מנות הלוי was really made famous by the כתב סופר. The כתב סופר was asked if you send משלוח מנות to an אבל (which is אסור) would you be יוצא?

The כתב סופר[5] develops that the רמ"א tells us that if one gives משלוח מנות and he does not want to accept it or if he is מוחל on it the sender is יוצא!

The פרי חדש asks on the רמ"א, where is he getting this from that one would be יוצא even if he does not accept it?

The כתב סופר explains that based on the מחלוקת between the תרומת הדשן and the מנות הלוי we now have a מחלוקת between the פרי חדש and the רמ"א.

---

[1] **תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ז עמוד א**
ומתנות לאביונים. תני רב יוסף: ומשלוח מנות איש לרעהו - שתי מנות לאיש אחד. ומתנות לאביונים - שתי מתנות לשני בני אדם.

[2] **תרומת הדשן סימן קיא**
שאלה: בני אדם השולחים לחביריהם בפורים חלוקים וסדינים וכה"ג, יוצאים ידי משלוח מנות או לאו?
תשובה: יראה דאין יוצאים בהן דנראה טעם דמשלוח מנות הוא כדי שיהא לכל אחד די וספק לקיים הסעודה כדינא. כמשמע /כדמשמע/ בגמ' פ"ק /מגילה ז ע"ב/ דאביי בר אבין ורב חנינא בר אבין הוו מחלפים סעודותייהו בהדדי, ונפקי בהכי משלוח מנות. אלמא דטעמא משום סעודה היא. ותו נראה דלא אשכחן בשום מקום דמיקרי מנות אלא מידי דמיכלי או דמשתי. וכן דקדק הרמב"ם בלשונו שכתב וחייב לשלוח שתי מנות של בשר או שתי מיני תבשיל או שתי מיני דאוכלים, ונראה דשתייה בכלל אכילה. ובמתנות לאביונים כתב מעות או מיני מאכלים. אלמא דגבי משלוח מנות סבר דווקא מידי דמיכלי.

[3] **רמב"ם הלכות מגילה וחנוכה פרק ב הלכה טו**
כיצד חובת סעודה זו שיאכל בשר ויתקן סעודה נאה כפי אשר תמצא ידו, ושותה יין עד שישתכר וירדם בשכרות. וכן חייב אדם לשלוח שתי מנות של בשר או שני מיני תבשיל או שני מיני אוכלין לחבירו שנאמר +אסתר ט'+ ומשלוח מנות איש לרעהו שתי מנות לאיש אחד, וכל המרבה לשלוח לריעים משובח, ואם אין לו מחליף עם חברו זה שולח לזה סעודתו וזה שולח לזה סעודתו כדי לקיים ומשלוח מנות איש לרעהו.

[4] **ב"ח אורח חיים סימן תרצה**
ו ואם החליף סעודתו בשל חבירו יצא. בפרק קמא דמגילה אביי בר אבין ורב חנינא בר אבין מחלפי סעודתייהו להדדי ופירש רבינו דבפורים שעמדו בו עכשיו בשנה זו היו מחליפין סעודתם זה שולח לזה סעודתו וזה שולח לזה סעודתו כדי לקיים משלוח מנות ועשו כן לפי שלא היתה ידם משגת כדי שיוכל לשלוח מנות לרעהו ולהשאיר גם לעצמו כראוי ועל כן היו צריכין להחליף סעודתן וכן פירשו הרמב"ם (פ"ב הט"ו) והר"ן ז"ל (ג ב ד"ה גמ' מתני') אבל רש"י ז"ל כתב וזה לשונו מחלפין סעודתייהו זה אוכל עם זה בפורים של שנה זו ובשניה סועד חבירו עמו ע"ל ומשמע שרוצה לומר שלא היו שולחין זה לזה ופשיטא שאין שנה שניה מועיל להוציא את חבירו ידי חובת משלוח מנות משנה שעברה אלא כך הוא הפירוש דכיון דטעם משלוח מנות הוא כדי שיהא שמח ושש עם אוהביו וריעיו ולהשכין ביניהם אהבה ואחוה וריעות אם כן אם יסעוד אחד עם חבירו ורעהו הרי הם בשמחה ובטוב לב משתה יחד ופטורים הם מעתה מחיוב משלוח מנות והוא הדין בשנה שניה וכן בכל שנה ושנה אם יחזור ויסעוד אצלו כמו בשנה שעברה נמי יוצאין שניהם ידי חובתן אלא האמת אומר שהיו מחליפין בשנה שניה ועיקרו לא אתא אלא לאשמועינן האי דינא דבסועד אצל רעהו פטורין שניהם מחיוב משלוח מנות ולפי זה אין צריך לפרש כלל שהיו עניים אלא אפילו בעשירים כן הדין אלא שהמה היו אוהבים זה את זה ביתר עוז והסכימו שטוב ויפה להם לשבת אחים יחד בסעודת פורים בשמחה ובטוב לב משתה כברכת ה' אשר נתן להם כן נראה לי דעת רש"י ומקובל לע"ד משאר פירושים שנאמרו בו:

[5] **שו"ת כתב סופר אורח חיים סימן קמא**
ב) מה שנסתפקת מי ששולח מנות לרעהו ואין המקבל יודע מי שלח לו אם יוצא המשלח מצות משלוח מנות לפום רהיטא נ"ל דתלי' בטעמא, לטעמא דתה"ד דמצות מ"מ כדי למלאות חסרון מי שאין לו מסתבר דיוצא גם כשאין חבירו יודע מי ששלח לו סוף כ"ס הגיע לתכלית המכוין ויש מצוה ביותר כעין מצות צדקה דאמר ר"ח ה"ד מצות צדקה שא"י ממי נטלה כדי שלא לבייש, אבל לטעמא משום חיבה שלום וריעות וכן משמע לשון איש לרעהו בוודאי א"י כשאין המקבל יודע מי המשלח דאין שלוח כזה דרך חיבה וריעות ואינו מקרב לבבות, וכיון שהחזקנו דינו של הרמ"א דיוצא כשאין מקבלו וכטעמא דמ"מ משום חבה וריעות ממילא נשמע דא"י כשאין המשלח יודע מי שלח לו כנלפע"ד:

According to the פרי חדש/תרומת הדשן since the sender did not add to his friends סעודה and give him his needs he would not be יוצא, according to the רמ"א/מנות הלוי since it is just to show unity and love he has fulfilled that even though the other did not accept it and he would be יוצא.

The כתב סופר also asks what if the one receiving the משלוח מנות does not know who it is from, is the sender יוצא? This is also dependent on the מחלוקת of the תרומת הדשן and the מנות הלוי. According to the תרומת הדשן you would be יוצא because he has his סעודה needs, but according to the מנות הלוי he would not be יוצא because there is no knowledge of the love and unity. (It could be that the receiver could feel a tremendous love for all כלל ישראל from getting this anonymous gift and he would be יוצא)

Why do we not make a ברכה on משולח מנות?

- The פרי מגדים answers based on the תשובת הרשב"א who asks why do we not make a ברכה on giving צדקה? The רשב"א answers that perhaps the poor person would throw the money back in your face and he doesn't want to accept it so we do not make ברכות on things that are dependent on others. For that reason we do not make a ברכה on משלוח מנות because maybe he won't accept. But based on the רמ"א it would not be an acceptable answer because he holds that even if he sends it back he would be יוצא.
- The מהרי"ץ חיות answers a second time and says that perhaps שעשה ניסים and שנחינו covers all the מצוות of the day and for that reason we don't make a separate ברכה.
- Another answers based on the רמב"ם that every מצוה עשה בין אדם למקום we make ברכות but any ברכה that is בין אדם לחברו would not receive a ברכה. And for that reason we do not make a ברכה on משלוח מנות.
- The שרדי אש answers as well and says if we make a ברכה before giving the משלוח מנות that will be פוגע in the kindness and the whole purpose of giving the משלוח מנות. If you are only concerned about the ברכה it takes away from the actual act of giving and bringing love between כלל ישראל.
- הרשז"א offers another answer based on another רמב"ם that any mitzvah that is not the גמר מצוה we don't make a ברכה on it. Since the mitzvah is not over until the other person feels it then the act of giving is not the גמר מצוה.

We would still have to say that the שרדי אש and רשז"א is only according to the שיטה of the רמ"א.

למעשה we are מחמיר for both שיטות, and רשז"א says that you should find out exactly who gave you the משלוח מנות in order to enable the sender to fulfill his מצוה.

הרב מרזל שליט"א says that the מנות הלוי is not a ספר הלכה it is a ספר מחשבה, and furthermore who says that there is a real מחלוקת over here? Really these two answers of the תרומת הדשן and the מנות הלוי really work together. Meaning the גדר of the מצוה is in order to give everyone in כלל ישראל enough for a סעודה, and the reason to do this is because we דווקא want to show אחדות on פורים. It doesn't necessarily have to be a מחלוקת at all!

But according to this we are still left with the problem of the רמ"א that if he rejects the משלוח מנות one is still יוצא.

The בנין ציון says that the reason for the רמ"א saying you are יוצא is because the פסוק says משלוח מנות! And as long as you have sent the מנות that would be enough. And it doesn't use the לשון of מתנה (נתינה). And the רמ"א only says this by משלוח מנות that he is יוצא even if he doesn't take it.

Does it need to be sent by a שליח?

Someone who brings the מנות by himself would he be יוצא? Or do you have to send it דווקא through a שליח? This is the question the בנין ציון.

The ב"מ[6] brings down this ספק that the בנין ציון was in ספק if one would be יוצא without sending through a שליח. He leaves it as a ספק.

רשז"א writes that the עולם is not מקפיד on this בנין ציון and specifically because a lot of פוסקים are חולק on him. And even though רשז"א was מקפיד to send with a שליח but it is just a חומרה.

EXCHANGING

The גמ'[7] says that two אמוראים would exchange their סעודת on פורים.

רש"י[8] explains that they would switch off years eating by each other's family.

The ב"ח and the ב"י both ask the question if they did not send other משלוח מנות how were they מקיים משלוח מנות, and if they sent others then what did they do by eaten at the each other's house.

The ב"ח answers that since they ate together and were מקיים the spirit of the day through giving and bring אחדות then they were פטור from משלוח מנות because they already fulfilled bringing כלל ישראל together.

The ר"ן[9] explains simply that they would exchange meals with one another in order to be יוצא, because they were both so poor that they did not have enough to both send משלוח מנות and have a סעודה for themselves.

The רמב"ם says that if he does not have enough to give משלוח מנות then they should exchange סעודות in order to מקיים משלוח מנות.

הרשז"א gave this as an עצה to boys in ישיבה to take breakfast and exchange with a friend and they would be יוצא through the exchange.

WHAT DO WE NEED TO SEND?

The גמ'[10] said ב' מנות to one person.

The שם משמוע says that one of them have to be מזונות. But this is not מוכרח in the גמ'. The גמ' says מפורש says that you do not need to send bread or מזונות and you will still מקיים משלוח מנות.

---

[6] משנה ברורה סימן תרצה

(יח) לשלוח - בת' בנין ציון סי' מ"ד נסתפק אם הביא בעצמו המנות ולא ע"י שליח אי יוצא כיון דכתיב ומשלוח נימא דבעינן דוקא ע"י שליחות ע"ש:

[7] תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ז עמוד ב

אביי בר אבין ורבי חנינא בר אבין מחלפי סעודתייהו להדדי.

[8] רש"י מסכת מגילה דף ז עמוד ב

מחלפי סעודתייהו - זה אוכל עם זה בפורים של שנה זו, ובשניה סועד חברו עמו.

[9] חידושי הר"ן מסכת מגילה דף ז עמוד ב

מחליפין סעודתייהו. שלא היה לאחד מהם כדי שיוכל לשלח לחבירו ולהשאיר לעצמו והיו שולחין כל סעודתן זה לזה כדי לאכול סעודת פורים ולקיים משלוח מתנות.
כתב הר"ר אפרים תוספת על הלכות הרי"ף ז"ל הא דתנן התם כל הכתוב במגלת תענית דלא למספד וכו' כדכתיב בתוספת הלכות וזו הנוסחא תנן התם כל הכתוב במגלת תענית דלא למספד לפניו אסור לאחריו מותר. ר' יוסי אומר לפניו ולאחריו אסור. דלא להתענאה לפניו ולאחריו מותר. ר' יוסי אומר לפניו אסור לאחריו מותר. והאידנא בטלה מגלת תעני' לבד מחנוכה ופורים ותרויהו דלא למספד כתיב בהו במגלת תענית הילכך לפניה' ולאחריה' [נמי] אסור [בתענית ו]בהספד כר' יוסי. ואף על גב דאמר ר' חייא בר אבא [א"ר יוחנן] הלכה כר' יוסי בדלא להתענאה מכלל דבלא למספד כת"ק ס"ל דאמר לפניו אסור לאחריו מותר אפ"ה כר' יוסי עבדינן דהא רב אשי קאמר (הכי) כל שלאחריו אסור בהספד בתענית מותר והא כר' יוסי אתא דאי ת"ק לית ליה לאחריו אסור כלל הלכך חנוכה בין לפני' בין לאחרי' אסור בהספד ולגבי פורי' בני ארביסר אסורין [נמי] בחמיסר בהספד ובתענית ובתליסר אסור בהספד לחודה ובני חמיסר אסירין בתרויהו בהספד ובתענית [ובי"ו אסור בהספד] ע"כ דברי ה"ר אפרים.

[10] תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ז עמוד א

ומתנות לאביונים. תני רב יוסף: ומשלוח מנות איש לרעהו - שתי מנות לאיש אחד. ומתנות לאביונים - שתי מתנות לשני בני אדם.

The דין is that one must send 2 separate things. But they have to be two separate food items, meaning you cannot send two granola bars.

הרשז"א says what about sending one piece of chicken but two pieces meaning one is a breast and one is a thigh would that work for משלוח מנות?

He answers from הלכות שבת that if you want to separate chicken parts it would be בורר to put them on two separate plates (meaning breast and thighs) and is considered two מינים and therefore for משלוח מנות you would also be יוצא by sending breast and thigh.

We see מפורש according to רשז"א that even if it was one ברכה that would be fine to send. There is no מקור that we would need two separate ברכות.

The באור הלכה says that if you are going to send to someone who is wealthier something that is not worthy of his regular eating one could also perhaps not be יוצא.

רשז"א says that one would be יוצא to send through organizations that send bigger משלוח מנות.